

Engelsk som det eneste undervisnings sprog på veterinærstudiet på KU LIFE

Illustration: Rasmus Brændhøj.

Søren Nielsen, dyrlæge, korrekturlæser, oversætter mv., Svendborg, skriver:

Det er med vilje, at jeg ikke har sat et spørgsmålstejn efter overskriften på dette debatindlæg, for fra særdeles kompetent og velunderrettet side har jeg fået mine bange anelser og verserende rygter bekræftet: »Engelsk bliver fra 2010 indført som undervisningssprog på KU LIFE veterinærstudium. Der kan gøres en undtagelse, hvis det af faglige grunde skønnes nødvendigt, at undervisningen i sådanne tilfælde kan foregå på dansk«.

Det forekommer mig urimeligt, at denne store ændring i undervisningsformen åbenbart bliver indført som en fuldbyrdet kendsgerning (»fait accompli« for at bruge et helt tredje sprog), uden at der forud er foregået en debat, hvor »aftagerne« af det endelige produkt er blevet hørt. Dette indlæg skal derfor ses som et forsøg på at give medlemmerne af Den Danske Dyrlægeforening en mulighed for at benytte sig af den ytringsfrihed, vort demokrati har givet os, og deltage i debatten evt. efterfølgende på »Alle listen« på dyrlægeforeningens debatforum

I min undersøgelse af omfanget af dette indgreb er jeg naturligvis stødt på mange argumenter både for og imod. Jeg skal i det følgende som oplæg til en eventuel debat anføre følgende:

For indførelse af engelsk som undervisningssprog:

1. Engelsk er blevet et globalt sprog, som beherskes af en stor del af den elite, som man må formode danske og udenlandske veterinærstuderende tilhører.
2. Formidling af forskningsresultater foregår allerede i stor udstrækning på engelsk, og det er derfor vigtigt, at veterinære kandidater, der bliver forskere, kan udtrykke sig på et fagligt korrekt og nuanceret engelsk.
3. Indførelse af engelsk som undervisningssprog vil tiltrække udenlandske lærerkræfter til at undervise veterinærstuderende på KU LIFE.
4. Indførelse af engelsk som undervisningssprog vil tiltrække udenlandske studerende til veterinærstudiet på KU LIFE.
5. For at den danske veterinære kandidatuddannelse kan blive AVMA (American Veterinary Medical Association) akkrediteret, kræves det, at kandidatundervisning skal overgå til engelsksproget undervisning fra 2009. En AVMA akkreditering skulle gøre det muligt at blive autoriseret dyrlæge i en stor del af verden.

Imod indførelse af engelsk som undervisningssprog:

1. Engelsk er blevet et »dræbersprog«, og indførelse af det på et universitetsstudium vil medføre et domænetab for vort danske modersmål og vil vanskeliggøre kandidaternes mulighed for kommunikation med den almene øvrige befolkning, som de skal betjene resten af deres professionelle karriere. I øvrigt så beherskes engelsk ikke nær så godt af de studerende, som de selv tror. Der er undersøgelser, der viser, at mængden af indlæring reduceres med op til 40 %, når undervisningen foregår på et sprog, der ikke er den studerendes modersmål.
2. Det er korrekt, at en væsentlig del af formidlingen af forskningsresultater nødvendigvis må foregå på engelsk - i øjeblikket - og da formidlingen for det meste foregår skriftligt, kan professionelle oversættere råde bod på det mangelfulde og primitive engelsk, som danske forskere med dansk som modersmål kan præstere. Det er dog muligt, at et andet sprog end engelsk i fremtiden vil overtage denne rolle, da engelsk

faktisk er i fare for at lide et enormt domænetab inden ret mange år og blive erstattet af et andet sprog som fx kinesisk, arabisk eller et helt fjerde sprog. I så fald skal KU LIFE igen ændre sin sprogpolitik.

3. Udenlandske lærerkræfter kan være en inspiration i undervisningen, men det forudsætter naturligvis, at både lærer og studerende er tilstrækkeligt rutinerede engelsktalende. Jeg har ved overværelse af nogle forelæsninger på KU LIFE erfaret, at det i hvert fald ikke altid er tilfældet. Forelæsernes engelsk var så pinligt og dårligt, at jeg sad og krummede tæer i skoene. Ved den efterfølgende ex auditorio diskussion, hvor jeg tillod mig at stille nogle supplerende spørgsmål, oplevede jeg i pauserne, at både studerende og dyrlæger, der også havde overværet forelæsningserne, henvendte sig til mig og spurgte, hvorfor jeg ikke havde stillet dette eller hint spørgsmål. Da jeg spurgte, hvorfor de ikke selv havde stillet disse spørgsmål, sagde de samstemmende, at de ikke ville blame sig ved at stille spørgsmålene på deres mangelfulde engelsk. Således tabes der en mængde indlæring af viden.
4. Engelsk som undervisningssprog kan selvfølgelig tiltrække nogle grupper af udenlandske studerende. Et af argumenterne herfor er, at det skulle give en ekstra indtægt til universitetet. Jeg synes for det første, at sporene fra de svenske studerendes indtrængen på KU LIFE skræmmer. For det andet er jeg heller ikke sikker på - uden at have et detaljeret kendskab til de økonomiske forhold - at indtægterne vil modsvares af udgifterne. En påvirkning af optagelseskvotienten kan vel heller ikke udelukkes, så danske statsborgere forhindres i at blive optaget på studiet. Det er heller ikke usandsynligt, at udenlandske studerende vil søge til universiteter i lande som USA, UK, Australien og New Zealand, hvor

der undervises på et sprog, hvor lærerkræfterne har engelsk som modersmål.

5. Det er selvfølgelig i en globaliseret verden en fordel, at den danske veterinære kandidateksamen giver mulighed for at praktisere globalt. Man skal bare ikke tro, at en AVMA akkreditering er den eneste måde, hvorpå man kan blive autoriseret i et andet land. Personligt er jeg autoriseret i 3 lande og har ikke mødt vanskeligheder ved at blive autoriseret i et andet land uden at være AVMA akkrediteret. Det fører automatisk til det følgende afsnit.

Sprogimperialisme

UK og USA vil med deres dominans af engelsk tilrane sig en magt, som må imødegås med alle midler. Følelsen af ligeværdighed er meget vigtig for os, der er så heldige at leve vore liv i et demokratisk samfundssystem. Denne ligeværdighed eksisterer kun, hvis vi alle taler et lige dårligt engelsk, når vi må se i øjnene, at ligegyldigt, hvor gode, vi selv mener, vi behersker det engelske sprog, så er vi ikke

ligeværdige med dem, som har engelsk som modersmål. Vi vil derfor bevidst eller ubevidst føle os underlegne i en undervisningssituation til stor skade for indlæringsprocessen.

Debat

Dette indlæg er ment som en indledning til en debat, som jeg finder nødvendig for at påvirke beslutningstagerne. Jeg kunne anføre mange flere argumenter både for og imod, men vil overlade scenen til andre, der måtte være interesse-rede og have en specialviden, som jeg ikke er i besiddelse af. Et længere indlæg end dette vil gøre det mindre læsevenligt for travle kaldsfæller.

For at give et yderligere indspark, men ude fra, vil jeg her citere Jørn Lunds nye bog: »Og så tager vi den derfra« fra kapitlet »Globaliseringens pris« (Jørn Lund er medlem af Dansk Sprognævn og medlem af bestyrelsen for Københavns Uni-

versitetet samt direktør for Det Danske Sprog- og Litteraturselskab): »Af hensyn til demokratiet, folkeoplysningen og samfundshensynet bør dansk fortsat være danske universiteters hovedsprog, men alle skal kunne uddanne sig også på andre sprog, først og fremmest engelsk«. Og senere: »Udenlandske studerende kunne så have andre vilkår, for kun få af dem vil få deres virke i det danske samfund, hvor langt hovedparten af alle studerende herfra får deres arbejdsliv. Langt under en tiendedel af de studerende bliver forskere, og de skal nok klare deres sproglige opgaver, men de fleste læger, ingeniører, dyrlæger, tandlæger, advokater, præster, gymnasielærere osv. får en opgave i det danske samfund og får at gøre med mennesker, der taler dansk. Det nytter derfor ikke noget, hvis de kun kan tale om faglige emner på udenlandsk. Lad os endelig vise, hvad vi kan på det internationale marked, men lad os ikke kapitulere sprogligt som globaliseringens lemminger. Prisen er for høj.«

Litteratur

1. Jørn Lund: »Og så tager vi den derfra« Gads Forlag 2007, Illustrationer Rasmus Bregnhøj.
2. Dansk Magisterforening. Ingrid Stage (formand) m.fl. i »Debatten« 9. oktober 2003 nr. 3, »Dansk eller Engelsk«.
3. Ulla Gjedde Palmgren: Artikel i Week-endavisen nr. 21, 25.-31. maj 2007. Modersmål. Er danskerne parate til at ofre dansk som samfundsbærende sprog for retten til at kommunikere på engelsk.
4. Niels Davidsen Nielsen, formand for Dansk Sprognævn og Jørn Lund: Dansk Sprognævns notat om dansk sprogpolitik www.dsn.dk/meddelelser/DSN_notat_Sprogpolitik_2007.pdf.
5. Veterinærmedicinsk Forening, referat af RSV-møde d. 26. april 2007: AVMA akkreditering kræver, at kandidatundervisning på KU LIFE skal overgå til engelsksproget undervisning fra 2009. ■